

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.49.2024.10.4.7.8

Poznań, 17 kwietnia 2025 r.

Pan
Rafał Michalski
Dyrektor
Centrum Usług Społecznych
w Rokietnicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	Kontrola w trybie zwykłym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49), zwanej dalej ustawą i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477). Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą. Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zawarty w upoważnieniu Wojewody Wielkopolskiego z 19 listopada 2024 r., znak: KN-II.0030.351.2024 oraz z 10 lutego 2025 r., znak: KN-II.0030.28.2025. Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.
Jednostka kontrolowana	Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy z siedzibą pod adresem: ul. Poczтовая 8, 62-090 Rokietnica, który w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „CUS”, „Centrum” lub „Jednostką” a działającą w strukturze CUS placówkę wsparcia dziennego – Świetlicę Promyczki – „Placówką”, „Świetlicą” lub „PWD”.
Kontroler/ Kontrolerzy	Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie: - Daria Cieślak - starszy specjalista jako kierownik zespołu kontrolującego, - Anna Kościańska - inspektor wojewódzki, - Aleksandra Mianowska-Dopierała - starszy specjalista, - Edyta Kita - starszy specjalista. Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Czynności kontrolne w siedzibie CUS przeprowadzone były 22 listopada 2024 r. oraz 18 lutego 2025 r.
Dyrektor jednostki kontrolowanej	Rafał Michalski, Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy.

(akta kontroli: str. 1-17)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazują niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Kontrola w trybie zwykłym została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia od Dyrektora CUS – Pana Rafała Michalskiego,
- pozyskano ustne wyjaśnienia od Kierownika Zespołu ds. Usług Społecznych – Pani XXX z upoważnienia Dyrektora CUS,
- pozyskano pisemne oświadczenia od asystentów rodziny,
- przeprowadzono analizę kwalifikacji Dyrektora CUS, asystentów rodziny zatrudnionych w Jednostce oraz kwalifikacji kadry Placówki,
- kontroli poddano realizację obowiązku weryfikacji pracowników CUS w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
- poddano analizie zadania asystenta rodziny na podstawie dokumentacji prowadzonej dla 7 rodzin, oznaczonych na potrzeby kontroli symbolami literowymi „A”, „B”, „C”, „D”, „E”, „F” i „G”,
- pozyskano pisemne oświadczenia oraz przeprowadzono rozmowę z Kierownikiem Placówki, Panią Elżbietą Skrzypczak z upoważnienia Dyrektora CUS,
- przeprowadzono analizę okazanej dokumentacji dotyczącej bieżącej działalności Placówki,
- przeprowadzono analizę dokumentacji 5 dzieci, uczęszczających do Placówki,
- przeprowadzono rozmowy z 7 dziećmi obecnymi w Placówce,
- dokonano oględzin Placówki.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy zgodne z obowiązującymi przepisami jak i działania naruszające, działalność Centrum oceniono w części dotyczącej działania PWD **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**, natomiast w zakresie działań asystentów rodziny oceniono **negatywnie**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Informacje ogólne

Do 31 grudnia 2023 r. Jednostka działała na podstawie statutu uchwalonego uchwałą Nr XVI/151/2019 Rady Gminy Rokietnica z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie: Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Rokietnicy. Od 1 stycznia 2024 r. Jednostka działa na podstawie statutu

nadanego uchwałą Nr LXXI/605/2023 Rady Gminy Rokietnica z dnia 30 października 2023 r. w sprawie utworzenia Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy.

Zadania i zasady funkcjonowania oraz strukturę organizacyjną Jednostki określał:

- 1) do 1 stycznia 2024 r. Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Rokietnicy wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2020 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Rokietnicy z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rokietnicy,
- 2) od 2 stycznia 2024 r. Regulamin Organizacyjny Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2024 Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy z dnia 2 stycznia 2024 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy.

Analiza treści ww. dokumentów statutowych wykazała, że w § 3 ust. 4 obecnie obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego CUS wymieniono katalog zamknięty zadań asystenta rodziny, **niezgodny z art. 15 ust. 1 ww. ustawy**, który zawiera nie tylko więcej zadań, ale też jest katalogiem otwartym. Dodatkowo stwierdzono niezgodność zapisów tego regulaminu ze statutem. W Statucie placówka wsparcia dziennego została określona nazwą Świetlica Promyczki, natomiast w regulaminie CUS stosuje się nazwę Świetlica „Promyczki” (rozdział III § 1 ust. 1 pkt 1 lit. d) lub „Świetlica Promyczki” (rozdział IV § 3 wyliczenie do ust. 5). Jednocześnie w § 3 ust. 5 Regulaminu CUS wśród wymienionych zadań PWD, w pkt 12 wskazano „*Opracowywanie i realizacja indywidualnych i grupowych programów rozwojowo-terapeutycznych*”. Wskazać należy, że forma opiekuńcza PWD ma zapewnić podopiecznym opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Zatem zapisy dotyczące terapii wykraczają poza rodzaj zajęć oferowanych przez placówkę w formie opiekuńczej a przypisane są ww. ustawą do placówki w formie specjalistycznej.

Jednocześnie ustalono, że Dyrektor CUS w okresie kontroli wprowadził odrębny regulamin dla PWD, tj.:

- 1) Zarządzeniem Nr 24/2020 z dnia 10 grudnia 2020 r. na podstawie § 11 ust. 1 pkt 4 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Rokietnicy,
- 2) Zarządzeniem Nr 26/2024 z dnia 30 kwietnia 2024 r. na podstawie § 5 pkt 5 Statutu Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy.

Szczegółowa analiza treści ww. regulaminów znajduje się w treści niniejszego wystąpienia w części oznaczonej jako „Placówka wsparcia dziennego”.

(akta kontroli: str. 18-51)

Podczas czynności kontrolnych przedłożono inspektorom obowiązujące w okresie kontroli programy wspierania rodziny:

- 1) „*Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Rokietnica na lata 2021-2023*” przyjęty Uchwałą nr XXXVI/328/2021 Rady Gminy Rokietnica z dnia 31 maja 2021 roku,
- 2) „*Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Rokietnica na lata 2024-2026*” przyjęty Uchwałą nr LXXV/654/2024 Rady Gminy Rokietnica z dnia 26 lutego 2024 roku.

Celem programów było „*tworzenie systemu wsparcia dla rodzin w przezwyciężaniu trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*”. Wskazać należy, że w pierwszym przypadku program został przyjęty uchwałą z 31 maja 2021 r., natomiast w drugim został przyjęty uchwałą z 26 lutego 2024 r. Zatem brak obowiązywania programów w okresach od 1 stycznia 2021 r. do 30 maja 2021 r. oraz od 1 stycznia 2024 r. do 25 lutego 2024 r. był **niezgodny z art. 176 pkt 1 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 52-73)

Kwalifikacje kadry

Analizie poddano wypełnienie obowiązku weryfikacji Dyrektora oraz osób zatrudnionych w Jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, którą na podstawie art. 2 ust. 3 ww. ustawy jest CUS, w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Dyrektor Centrum przedłożył tabelaryczny wykaz zweryfikowanych osób w ww. Rejestrze. Z dokumentu wynika, że weryfikacja wszystkich zatrudnionych pracowników nastąpiła w okresie od marca do listopada 2024 r. Wskazać należy, że przepis art. 7b wszedł w życie z dniem 1 lutego 2023 r. na mocy ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 2140) i zaczął obowiązywać wszystkie osoby, które zostały zatrudnione lub rozpoczęły współpracę z jednostką wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej po 1 lutego 2023 r., a obowiązek weryfikacji spoczął na pracodawcy. Przepisy przejściowe wprowadziły obowiązek weryfikacji osób zatrudnionych lub współpracujących z ww. Jednostką przed 1 lutego 2023 r. i wyznaczyły w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw termin na tę weryfikację do 31 lipca 2023 r. Zatem pracownicy zatrudnieni przed 1 lutego 2023 r. zostali zweryfikowani po terminie, który upłynął 31 lipca 2023 r. Jednocześnie ustalono, że osoby zatrudnione po 1 lutego 2023 r. również nie zostały zweryfikowane w określonym przepisami terminie, czyli przed przystąpieniem do pracy. Z przedłożonego wykazu osób zweryfikowanych w ww. Rejestrze wynika, że w przypadku tych osób weryfikacji dokonano dopiero w trakcie ich zatrudnienia.

Powyższe było **niezgodne z art. 7b ww. ustawy oraz art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 2140)**.

(akta kontroli: str. 74-99)

W trakcie czynności kontrolnych funkcję Dyrektora CUS od 1 stycznia 2024 r. pełnił Pan Rafał Michalski zatrudniony wcześniej na stanowisku Kierownika, a następnie Dyrektora OPS od 1 stycznia 1996 r. do 31 grudnia 2023 r. Pan Rafał Michalski ukończył studia wyższe magisterskie na kierunku socjologia oraz uzyskał dyplom nadający tytuł organizatora pomocy społecznej. Jednocześnie Dyrektor przedłożył zaświadczenie o ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego z zakresu zarządzania i organizacji usług społecznych. Kontrola wykazała, że Pan Rafał Michalski posiada wymagany ustawowo staż pracy w pomocy społecznej na

zajmowanym stanowisku, zatem kwalifikacje Dyrektora są **zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.)**.

Analiza dokumentacji wykazała, że Pan Rafał Michalski został zweryfikowany w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym w dniu 22 listopada 2024 r., zatem po terminie określonym w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie ustalono, że weryfikacji nie dokonał jego pracodawca, tj. Wójt Gminy Rokietnica, lecz Jednostka, którą kieruje. Powyższe było **niezgodne z art. 7b ust. 2 pkt 4 ww. ustawy w zw. z art. 22 ust. 2 ww. ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw**.

(akta kontroli: str. 100-110)

Jednostka w okresie kontroli zatrudniała trzech asystentów rodziny, w tym jednego w pełnym wymiarze czasu pracy i dwóch na ½ etatu w zadaniowym czasie pracy. Przedłożony przez Dyrektora wykaz zatrudnionych asystentów rodziny oraz oględziny dokumentacji kadry wykazały, że asystenci posiadają wymagane wykształcenie na stanowisku asystenta rodziny, co było **zgodne z art. 12 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy**. Czynności kontrolne wykazały, że asystenci rodziny złożyli oświadczenia w zakresie władzy rodzicielskiej, obowiązku alimentacyjnego oraz braku skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Wskazać jednak należy, że ww. oświadczenia w przypadku dwóch asystentów zostały złożone w dniu zatrudnienia, natomiast jeden z asystentów złożył oświadczenie następnego dnia po zatrudnieniu. Zatem kwalifikacje asystentów nie zostały właściwie zweryfikowane przed zatrudnieniem. Powyższe było **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 2-4 ww. ustawy**.

Ustalono, że asystenci rodziny nie zostali zweryfikowani w wymaganym terminie w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. W przypadku wszystkich asystentów zatrudnienie nastąpiło przed 1 lutego 2023 r., a weryfikacji dokonano 18 kwietnia i 6 sierpnia 2024 r., zatem nie dochowano terminu w ww. okresie przejściowym, tj. do 31 lipca 2023 r.

Powyższe było **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy w zw. z art. 22 ust. 2 ww. ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw**.

(akta kontroli: str. 111-115)

Na podstawie złożonego przez Dyrektora oświadczenia oraz oględzin dokumentacji stwierdzono, że asystenci rodziny zatrudnieni są w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy. Jednocześnie Dyrektor CUS oświadczył, że praca asystentów rodziny nie jest łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca ta jest prowadzona oraz asystenci nie prowadzą postępowania z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę. Oświadczenie w tym zakresie złożyli również asystenci rodziny. Powyższe było **zgodne z art. 17 ust. 2, 3 i 4 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 116-119)

Podczas kontroli analizie poddano realizację obowiązku asystentów rodziny podnoszenia swoich kwalifikacji. Dyrektor CUS złożył oświadczenie w tym zakresie wraz z wykazem szkoleń oraz przedłożył przykładowe zaświadczenia potwierdzające uczestnictwo asystentów rodziny w szkoleniach. Powyższe było **zgodne z art. 12 ust. 2 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 120-133)

W toku kontroli ustalono, że asystenci rodziny w okresie kontroli mieli prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałaniu zjawisku wypalenia zawodowego. Oświadczenie o powyższym prawie złożył Dyrektor CUS oraz asystenci rodziny. Jednocześnie Dyrektor CUS załączył do oświadczenia dokumenty potwierdzające przeprowadzenie dla kadry Centrum Usług Społecznych superwizji w okresie objętym kontrolą. Powyższe było **zgodne z art. 16 ust. 2 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 134-140)

Kierownikiem placówki wsparcia dziennego Świetlicy Promyczki, od 1 marca 2020 r. jest Pani Elżbieta Skrzypczak, która jest zatrudniona na umowę o pracę w wymiarze ½ etatu. Pani E. Skrzypczak ma wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku wychowanie przedszkolne z nauczaniem początkowym, uzupełnione studiami podyplomowymi i kursami kwalifikacyjnymi z zakresu oligofrenopedagogiki, terapii pedagogicznej, socjoterapii i informatyki dla nauczycieli. Posiada wymagany ustawowo staż pracy w instytucjach zajmujących się pracą z dziećmi lub rodziną przed objęciem stanowiska kierownika, co było **zgodne z art. 25 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy**. Dyrektor CUS złożył oświadczenie, z którego wynika, że kierownik Placówki, przed zatrudnieniem nie złożyła oświadczenia, że nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona, nie jest także obciążona obowiązkiem alimentacyjnym i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, co było **niezgodne z art. 25 ust. 2 pkt 2-4 ww. ustawy**. Dyrektor CUS okazał wydruk potwierdzający, że p. E. Skrzypczak nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym z datą 19 marca 2024 r., co było **niezgodne z art. 7b w zw. z art. 22 ust. 1 i 2 ww. ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 2140)**.

(akt kontroli: str. 599-604)

W trakcie kontroli sprawdzono również kwalifikacje kadry merytorycznej Placówki, z którymi zawarto umowy zlecenia. Osoby posiadały wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, co było **zgodne z art. 26 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy**. Z analizy akt osobowych wynika, że każda z osób zatrudnionych w Placówce była weryfikowana przed objęciem stanowiska lub podjęciem pracy pod kątem posiadania pełnej władzy rodzicielskiej, niekaralności oraz wypełnienia obowiązku alimentacyjnego, co było **zgodne z art. 26 ust. 2 pkt 1-3 ww. ustawy**. W Świetlicy świadczona była praca przez jedną osobę jako pomoc wychowawcy. Jak wynika z oświadczenia złożonego przez Dyrektora CUS, osoba ta w czasie, gdy pełniła rolę pomocy

wychowawcy „(...) *samodzielnie nie prowadziła zajęć z dziećmi*”. Ponadto, na umowę zlecenia jedna osoba świadczyła pracę jako lektor języka angielskiego. Osoby te nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, co było **zgodne z art. 27 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy**.

Wszystkie osoby zatrudnione lub świadczące pracę w PWD nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, jednak weryfikacja tych osób, przez Dyrektora CUS, następowała po zatrudnieniu pracownika. Brak dochowania terminów weryfikacji pracowników PWD był **niezgodny z art. 7b ww. ustawy oraz art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 2140) w zw. z art. 26 ust. 2 pkt 4 oraz art. 7 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 605-673)

Analiza teczek osobowych rodzin „A”, „B”, „C”, „D”, „E”, „F” i „G” wykazała, że gdy powzięto informację o rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze, pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy część I lub część IV, jeżeli rodzina wcześniej korzystała z pomocy Centrum. Analiza kwestionariuszy wykazała, że w sporządzonych wywiadach środowiskowych pracownik socjalny wiele rubryk pozostawił bez wypełnienia. Przykładowo w kwestionariuszu wywiadu rodziny „B” i „C” pominięto informacje dotyczące dotychczas otrzymanych świadczeń z pomocy społecznej, a w przypadku rodziny „B” nie ustalono charakteru niepełnosprawności dzieci oraz nie wypełniono części J wywiadu dot. planu pomocy i jego zatwierdzenia. Ponadto w aktualizacji wywiadu środowiskowego rodziny „C” w części dotyczącej diagnozy nie ma żadnych informacji o dzieciach i ewentualnych problemach opiekuńczo-wychowawczych występujących w rodzinie, tymczasem w planie pomocy pracownik socjalny zaplanował współpracę z asystentem rodziny bez wskazania konkretnych trudności opiekuńczo-wychowawczych. Analiza kwestionariusza wywiadu środowiskowego rodziny „E” przeprowadzonego 17 października 2023 r. wykazała, że pracownik socjalny przeprowadził wywiad w celu zbadania sytuacji rodziny, jednakże część I oraz J wywiadu pozostawiono bez wypełnienia, zatem w tym przypadku nie przeprowadzono analizy sytuacji rodziny. Biorąc powyższe pod uwagę nie zrealizowano celu, dla którego przeprowadzany jest wywiad, co w efekcie spowodowało, że analiza sytuacji ww. rodzin dokonana była na podstawie niepełnych informacji dotyczących rodziny.

W tym zakresie działania Jednostki były **niezgodne z art. 11 ust. 1-2 ww. ustawy w związku z art. 107 ust. 6 ww. ustawy o pomocy społecznej**.

W sytuacji stwierdzenia konieczności objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny pracownik socjalny występował do Dyrektora CUS z wnioskiem o jego przydzielenie, a Dyrektor dokonywał zatwierdzenia wniosku pod adnotacją: „*Po zapoznaniu się z dokumentacją przychylam się do wniosku pracownika socjalnego i [...] przydzielam rodzinie [...] asystenta rodziny*”. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Z dokumentacji tej

rodziny wynika, że Dyrektor CUS przychylił się do wniosku i przydzielił ww. rodzinie asystenta rodziny. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Z kolei analiza dokumentacji rodziny „B” wykazała, że pracownik socjalny wystąpił z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny 3 lipca 2023 r., tymczasem z dokumentacji rodziny oraz wykazu rodzin objętych wsparciem wynika, że rodzina była już objęta wsparciem asystenta od 28 listopada 2022 r. W tym zakresie działania pracownika socjalnego oraz Dyrektora Jednostki były **niezgodne z art. 11 ust. 3-4 ww. ustawy.**

W toku kontroli ustalono, że praca z rodzinami nie odbywała się za zgodą wszystkich dorosłych członków rodziny. Przykładowo w przypadku rodziny „C” został przeprowadzony wywiad środowiskowy z Panem „C”, jednakże formalny brak zgody na współpracę wyraziła jedynie Pani „C”. W dokumentacji rodziny stwierdzono brak informacji dotyczącej stanowiska Pana „C” w zakresie podjęcia współpracy z asystentem. Analiza wykazała, że w dokumentacji rodziny „G” brakuje zgody rodziny na współpracę z asystentem rodziny. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Z kolei w rodzinie „A” brakuje zgody Pana „A” na współpracę z asystentem. Ponadto z dokumentacji rodziny wynika, że wniosek o przydzielenie asystenta ww. rodzinie został złożony 18 sierpnia 2020 r., tymczasem asystent przyjął zgodę na współpracę od Pani „A” 17 sierpnia 2020 r., zatem asystent dokonał czynności przyjęcia zgody zanim został formalnie przydzielony do rodziny. Powyższe było **niezgodne z art. 8 ust. 3 w zw. z art. 16 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 141-567)

Z prowadzonej przez asystentów rodziny dokumentacji wynika, że kontakt z rodzinami objętymi wsparciem odbywał się w miejscu zamieszkania rodzin, asystenci prowadzili karty pobytu w środowisku. Powyższe było **zgodne art. 14 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 141-567)

Analiza wykazała, że w przypadku asystenta zatrudnionego na pełny etat liczba rodzin, z którymi prowadził pracę w tym samym czasie przekroczyła limit 15 środowisk. W okresie od 10 do 14 maja 2023 r. asystent obejmował wsparciem 16 rodzin, w okresie od 2 czerwca do 13 września 2023 r. 16 rodzin, następnie od 14 września do 25 października 2023 r. 17 rodzin oraz od 26 października do 18 grudnia 2023 r. 16 rodzin. Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 4 ww. ustawy.**

Wsparcie asystenta rodziny w Gminie Rokietnica.

Z informacji podanych przez Dyrektora Jednostki wynika, że w okresie objętym kontrolą:

- dzieci z 3 rodzin objętych wsparciem asystenta przebywały w pieczy zastępczej,

- 12 rodzin rozpoczęło współpracę z asystentem,
- 11 rodzin zakończyło współpracę z asystentem.

(akta kontroli: str. 141)

Realizacja zadań asystenta rodziny

Asystenci rodziny w zakresie realizacji swoich zadań złożyli oświadczenie na potrzeby kontroli, w których opisali sposób realizacji poszczególnych zadań. Dyrektor CUS również złożył oświadczenie o sposobie realizacji zadań przez asystentów rodziny. Treść oświadczeń została zweryfikowana poprzez analizę teczek rodzin „A”, „B”, „C”, „D”, „E”, „F” i „G”. Jednocześnie na podstawie Zarządzenia nr 37/2024 Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Rokitnicy z dnia 22 listopada 2024 r. ustalono zasady pracy asystenta rodziny.

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym

Czynności kontrolne wykazały, że asystenci rodziny sporządzali plany pracy z rodziną w formie arkusza zawierającego cel główny i cele szczegółowe. Dokumenty zawierają podpis asystenta rodziny oraz członka rodziny. Jednocześnie ustalono, że nie wszystkie plany pracy z rodziną zostały opracowane w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o czym świadczy brak jego podpisu pod większością planów. Nadmienić należy, że jedynie w dokumentacji rodziny „B”, „E” i „G” stwierdzono pojedyncze kwestionariusze planu pracy podpisane przez pracownika socjalnego, zawierające harmonogram działań i czas realizacji, jednakże dokumenty te nie zawierały daty sporządzenia. W toku kontroli stwierdzono, że były to plany pracy sporządzone w ramach realizowanego projektu finansowanego ze środków unijnych.

Analiza planów pracy wykazała, że dokumenty nie zawierają (poza planami projektowymi) zakresu działań wyznaczonych do realizacji konkretnym członkom rodzin, a także terminu ich realizacji oraz przewidywanych efektów. Żaden z planów pracy (w tym także plany projektowe) nie zawiera zadań lub działań, z których wynika, że asystent rodziny wspiera rodzinę w wykonaniu nałożonych zobowiązań, przy czym wskazać należy, że praca z rodziną jest formą wspierania rodziny (art. 8 ust. 2 ww. ustawy) i rodzajem pomocy, za której udzielenie odpowiedzialny jest również asystent rodziny (art. 15 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 6, 9, 11 ww. ustawy).

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli.

Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r.

o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Jednocześnie stwierdzono, że dokument zawiera wymienione w punktach cele główne i cele szczegółowe oraz jest opatrzony podpisem Pani „A” i asystenta rodziny, tymczasem do rodziny przynależał również Pan „A”, który nie złożył podpisu pod planem pracy. W dokumentacji rodziny „B” stwierdzono, że plany pracy sporządzone 1 sierpnia 2023 r., następnie 1 lutego 2024 r. oraz 1 sierpnia 2024 r., zawierają identyczne cele główne i cele szczegółowe, zatem są powieleniem tego samego dokumentu, jedynie daty sporządzenia uległy zmianie. Analogiczna sytuacja

występuje w rodzinie „G”, plan pracy z rodziną z 1 sierpnia 2023 r., następnie z 1 lutego 2024 r. oraz z 1 sierpnia 2024 r. stanowi tę samą wersję dokumentu. Powyższe wskazuje, że podczas tworzenia planu pracy z rodziną nie uwzględniono żadnych zmian zachodzących w rodzinie. W tym zakresie działania Jednostki były **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 145-567)

2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Z dokumentacji rodziny „A” wynika, że asystent po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej nie sporządził modyfikacji planu pracy z rodziną, który w tym przypadku powinien być opracowany we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i skoordynowany z planem pomocy dziecku. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Ponadto plan ten nie został podpisany przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Z wyjaśnień przyjętych do protokołu 18 lutego 2025 r. na podstawie upoważnienia Dyrektora CUS od Pani XXX pełniącej bezpośredni nadzór nad pracą asystentów rodziny wynika, że zadanie dotyczące opracowania planu pracy z rodziną przy współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej nie było realizowane przez Jednostkę. Powyższe było **niezgodne art. 15 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 165-567, 591-595)

3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego

Analiza dokumentów wykazała, że asystenci udzielali rodzinom wsparcia w prowadzeniu gospodarstwa domowego. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** W rodzinie „B” asystent przeprowadzał trening ekonomiczny oraz motywował do angażowania dzieci w obowiązki domowe, udzielał praktycznych wskazówek w porządkowaniu rzeczy w szafie i szufladach, pomagał w tworzeniu listy potrzebnych rzeczy w ramach przygotowania do nowego roku szkolnego. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.**

U. z 2022 r., poz. 902). W toku kontroli stwierdzono, że w części dokumentacji analizowanych rodzin znajdują się ogólnikowe adnotacje o treści „*pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego*”. W kartach pracy rodziny „E” prowadzonych od marca do listopada 2024 r. asystent wielokrotnie stosował ww. zapis bez podania szczegółów podejmowanych działań. Powyższe nie pozwala stwierdzić jakiego wsparcia udzielono rodzinie w nabyciu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, a także z jakimi trudnościami w tym zakresie borykała się rodzina. Podobne adnotacje stwierdzono również w kartach pracy dotyczących rodziny „G” ze stycznia i maja 2024 r. Powyższe **uchybia art. 15 ust. 1 pkt 3 w zw. z pkt 14 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 165-567)

4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych

Na podstawie analizy dokumentacji rodzin objętych kontrolą nie można stwierdzić, że asystenci rodziny podejmowali adekwatne do potrzeb rodziny działania w zakresie rozwiązywania problemów socjalnych. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** W przypadku pozostałych rodzin informacje zawarte w kartach pracy były bardzo ogólnikowe i nie pozwalały stwierdzić jakie działania w tym zakresie podejmowali asystenci rodziny. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Karta pracy z 3 listopada 2023 r. zawierała lakoniczny wpis „*Rozmowa na temat sytuacji finansowej, zaradności*”. Następnie w karcie pracy z 17 lipca 2024 r. asystent odnotował „*Rozmowa na temat sytuacji finansowej*”.

Analiza dokumentacji rodziny „E” wykazała, że w notatce służbowej z 12 marca 2024 r. asystent odnotował **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Jednocześnie w dokumentacji rodziny „G” stwierdzono jednorazowy zapis w karcie pracy z kwietnia 2024 r. o treści „*Rozwiązywanie problemów socjalnych rodziny*”, zatem nie można stwierdzić jakie rodzina miała problemy i jak zostały rozwiązane oraz czy wsparcia udzielał asystent rodziny. W tym zakresie działania asystentów oraz sposób prowadzenia dokumentacji, do której są zobowiązani należy uznać za niewystarczający, co **uchybia art. 15 ust. 1 pkt 4 w zw. z pkt 14 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 165-567)

5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych

Z analizowanej dokumentacji rodzin objętych wsparciem asystenta nie wynika, aby rodziny z problemami psychologicznymi były kierowane lub motywowane przez asystentów do

korzystania z terapii psychologicznej. Nadmienić należy, że Dyrektor CUS w toku kontroli przedłożył zawarte przez CUS umowy na świadczenie usług polegających na prowadzeniu poradnictwa psychologicznego dla mieszkańców gminy. Ponadto z wyjaśnień do protokołu z 18 lutego 2025 r. Pani XXX pełniącej bezpośredni nadzór nad pracą asystentów wynika, że *„CUS zatrudnia psychologa, który udziela wsparcia rodzinom i dzieciom powyżej 13 roku życia. Dodatkowo CUS korzysta z usług psychologa w ramach projektu, który udziela wsparcia dzieciom młodszym. Asystenci zgłaszają potrzebę rodziny skorzystania ze wsparcia psychologa pracownikowi socjalnemu, który umawia do psychologa”*. Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia wskazać należy, że z dokumentów analizowanych rodzin nie wynika, aby asystenci realizowali takie działania. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**

Powyższe wskazuje, że asystenci rodziny nie wykorzystali w pełni zasobów CUS w celu udzielenia rodzinom wsparcia w rozwiązywaniu problemów psychologicznych, a jedynie ograniczyli się w swojej dokumentacji do stwierdzenia, że takie wsparcie jest konieczne, co było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 165-567, 591-595)

6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi

Ustalono, że asystenci rodziny udzielali rodzinom wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. W rodzinie „B” asystent wielokrotnie motywował do włączenia dzieci w obowiązki domowe, zachęcał do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne, zwracał uwagę na stosowny ubiór, odpowiedni do pory roku, analizował oceny i frekwencję dzieci na zajęciach szkolnych. Asystent podejmował również rozmowy na temat punktualności, konsekwencji płynących z przesiadywania przed komputerem i telewizorem oraz właściwego spędzania czasu wolnego, motywował do nauki i poprawy ocen. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** W rodzinie „G” asystent podejmował rozmowy dotyczące angażowania dziecka w obowiązki domowe, zwracał uwagę na zasady kulturalnego wypowiadania się, stosownego stylu ubierania do szkoły oraz relacji koleżeńskich. Powyższe było zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 165-567)

7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin

Z dokumentacji analizowanych rodzin wynika, że asystenci motywowali rodziny do aktywności społecznej. Przykładowo rodzina „B” była motywowana do wspólnych spacerów oraz wyjazdów. Asystent przekazywał rodzinie informacje na temat atrakcji i możliwości aktywnego spędzania czasu na terenie Wielkopolski. W rodzinie „D” asystent zachęcał do spędzania świąt w gronie najbliższych, pielęgnowania tradycji rodzinnych i właściwego wykorzystania czasu

świąt. W przypadku rodziny „E” asystent udzielał pomocy w zorganizowaniu dzieciom czasu wolnego w okresie urlopowań. Natomiast w rodzinie „G” asystent wyszukiwał bezpłatne atrakcje na czas ferii dla córki Pana „G” i motywował do aktywnego spędzania wolnego czasu. Z informacji przekazanych przez Panią XXX pełniącą nadzór nad pracą asystentów rodziny przyjętych do protokołu z 18 lutego 2025 r. wynika, że w ramach wspierania aktywności społecznej rodzin w okresie kontroli od września do grudnia w gminie były realizowane warsztaty we współpracy ze Stowarzyszeniem „Baza”. Były to m.in. indywidualne zajęcia dla dzieci, warsztaty fotograficzne, konkursy malarskie, taniec i jazz. Powyższe było **zgodne art. 15 ust. 1 pkt 7 w zw. z pkt 14 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 165-567, 591-595)

8. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych

Ustalono, że asystenci rodziny nie motywowali rodzin objętych wsparciem do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Brak działań w tym zakresie spowodowany był sytuacją osobistą analizowanych rodzin. Poszczególni członkowie rodzin mimo niskich kwalifikacji zawodowych podejmowali zatrudnienie. Ponadto konieczność sprawowania opieki nad dziećmi w innych przypadkach uniemożliwiała podjęcie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji zawodowych.

(akta kontroli: str. 165-567)

9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej

Stwierdzono, że asystenci rodziny motywowali rodziny objęte wsparciem do podjęcia zatrudnienia. Powyższe znajduje potwierdzenie w dokumentacji rodziny „A”, „D” oraz „E”. Asystent wielokrotnie motywował Panią „A” do podjęcia zatrudnienia i przedstawiał korzyści płynące z podjęcia pracy. Z dokumentacji rodziny „D” wynika, że asystent podejmował rozmowy z Panią „D” na temat aktywizacji zawodowej. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Powyższe działania były zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 9 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 165-567)

10. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych

Na podstawie wyjaśnień Pani XXX pełniącej nadzór nad pracą asystentów rodziny złożonych do protokołu z 18 lutego 2025 r. ustalono, że na terenie gminy prowadzone były warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie. Były to m.in. warsztaty dedykowane rodzinom w ramach projektu „Dziecko, ja i świat”, prowadzone od września do listopada 2024 r. Ponadto CUS współpracuje z prywatną firmą, która prowadzi warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie. Biorąc powyższe pod uwagę wskazać należy, że z prowadzonej przez asystentów dokumentacji nie wynika, aby analizowane rodziny były motywowane lub brały udział w ww. warsztatach. Nadmienić należy, że asystenci wskazywali w prowadzonej dokumentacji na

niskie kompetencje rodzicielskie członków analizowanych rodzin oraz potrzebę pracy nad ich wzmocnieniem, zatem wskazane było motywowanie tych rodzin do udziału w ww. warsztatach. Brak podejmowanych działań przez asystentów rodziny w tym zakresie był **niezgodny z art. 15 ust. 1 pkt 10 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 165-567, 591-595)

11. Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych

Z analizy dokumentacji wynika, że asystenci rodziny udzielali dzieciom wsparcia w zakresie zajęć psychoedukacyjnych. Przykładowo rodziny „A” i „D” były motywowane do wspólnych zabaw edukacyjnych z dziećmi. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Powyższe działania były **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 165-567)

12. Udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).

Ustalono, że w analizowanych rodzinach nie było potrzeby towarzyszenia dziecku podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem.

(akta kontroli: str. 165-567)

13. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin

Analiza teczek rodzin objętych kontrolą wykazała, że asystenci rodziny podejmowali adekwatne działania interwencyjne i zaradcze w przypadku zagrożenia dzieci i rodzin. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** W tym przypadku został skierowany wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny i zobowiązanie rodziny do współpracy z asystentem. W tym zakresie działania Jednostki były **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 165-567)

14. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci

Z analizowanych akt wynika, że asystenci rodziny prowadzili indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci. W rodzinie „A” asystent podejmował rozmowy na temat pielęgnacji i żywienia dzieci, wskazywał jak przekazywać dzieciom prawidłowe wzorce. W rodzinie „B” asystent zwracał uwagę na prawidłową komunikację w rodzinie, zachęcał do

zwracania uwagi na mocne strony dzieci i stosowanie pochwał za ich sukcesy, podejmował z dziećmi rozmowy na temat organizowania czasu wolnego oraz czasu na naukę. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** W rodzinie „G” asystent udzielał konsultacji w zakresie prawidłowych wzorców rodzicielskich i właściwej komunikacji z córką. Powyższe działania były zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 13 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 165-567)

15. Realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Na podstawie złożonych do protokołu z 18 lutego 2025 r. wyjaśnień Pani XXX ustalono, że w okresie objętym kontrolą żadna rodzina nie była objęta wsparciem asystenta wynikającym z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

(akta kontroli: str. 592-595)

16. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną

Analiza teczek rodzin przedłożonych przez Jednostkę wykazała, że asystenci rodziny prowadzili *karty pracy oraz plan pracy z rodziną, sprawozdanie półroczne z pracy asystenta rodziny z rodziną oraz ocenę końcową pracy asystenta rodziny z rodziną*. Dodatkowo w analizowanych teczkach znajdował się dokument *karta pobytu w środowisku, diagnoza rodziny oraz notatki służbowe*. W toku kontroli stwierdzono, że karty pracy prowadzone były odręcznie, nieestetycznie i nieczytelnie, przy czym każdy asystent dokumentował swoje działania na innym formularzu, zatem system prowadzenia dokumentów nie był jednolity. W dokumentacji stwierdzono braki (niepełną dokumentację rodziny „B”). Zapisy w kartach pracy często były lakoniczne i skrótowe, co nie pozwalało stwierdzić jakie rzeczywiste działania były podejmowane na rzecz rodziny. Przykładowo w dokumentacji rodzin „B”, „E” i „G” stwierdzono powtarzające się wpisy o treści: *„pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego”, „praca nad poprawą umiejętności opiekuńczo-wychowawczych”, „udzielenie pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych”, „konsultacje wychowawcze [...]”*. Prowadzenie dokumentacji w taki sposób nie daje pełnego obrazu problemów występujących w rodzinie i podjętych na jej rzecz działań. Wskazać należy, że ustawodawca wyznaczył katalog zadań asystenta rodziny i na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy zobowiązał do prowadzenia dokumentacji w zakresie pracy z rodziną, zatem każde działanie podejmowane przez asystenta na rzecz rodziny powinno znajdować odzwierciedlenie w dokumentacji. Analiza wykazała, że sporządzane plany pracy z rodziną jak wyżej opisano stanowią powielenie tego samego dokumentu. Jednocześnie w części planów pracy z rodziną stwierdzono brak daty sporządzenia (dokumenty projektowe rodzin „B” i „G”).

Dokumentacja prowadzona była chaotycznie bez należytej staranności, w poszczególnych przypadkach zgody rodziny na współpracę z asystentem były przyjmowane na odwrócie planu pracy z rodziną.

Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy.**

Wskazać należy, że w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych wprowadzono procedurę w sprawie ustalenia zasad pracy asystenta rodziny oraz określono sposób prowadzenia dokumentacji na podstawie Zarządzenia nr 37/2024 Dyrektora CUS w Rokitnicy z 22 listopada 2024 r. jednakże w analizowanych dokumentach rodzin nie miała ona zastosowania.

(akta kontroli: str. 149-164, 165-567)

17. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy

W toku kontroli stwierdzono, że asystenci dokonywali oceny sytuacji rodzin w postaci dokumentu o nazwie: „*Sprawozdanie półroczne z pracy asystenta rodziny za okres [...] z rodziną [...]*”. Dokument zawierał wypunktowane obszary: opis sytuacji rodziny przed objęciem asystenturą, cel współpracy z rodziną oraz cele szczegółowe, zadania wykonane w rodzinie w okresie półrocza oraz osiągnięte efekty, rokowania oraz wnioski i uwagi. Wskazać należy, że w każdym kolejno sporządzonym sprawozdaniu półrocznym w pkt 1 znajduje się opis rodziny przed objęciem asystenturą, tymczasem z treści zawartej w tym punkcie wynika, że opis ten z reguły dotyczy sytuacji bieżącej, poza tym odwoływanie się w kolejnych ocenach do sytuacji przed objęciem asystenturą jest bezcelowy, gdyż sytuacja rodziny ulega ciągłym zmianom, zatem należałoby rozważyć dokonanie modyfikacji w punkcie 1 sprawozdania (oceny okresowej rodziny) na opis aktualnej sytuacji rodziny.

Analiza wykazała, że w poszczególnych sprawozdaniach brakuje daty sporządzenia, zatem nie można stwierdzić czy ocena została sporządzona z zachowaniem półrocznego terminu. Przykładowo w sprawozdaniu półrocznym rodziny „E” za okres od 12 marca do 31 lipca 2024 r. pominięto datę sporządzenia. Ponadto ww. przedział czasowy nie uwzględniał całego okresu współpracy z rodziną, która rozpoczęła się od 31 stycznia 2024 r.

Dodatkowo analiza wykazała, że poszczególne oceny rodziny „A” z 14 lutego 2023 r. oraz rodziny „D” z 30 listopada 2023 r. i 14 maja 2024 r. nie zawierają podpisu Dyrektora CUS, zatem nie można stwierdzić czy zostały przekazane podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy. Powyższe wskazuje, że nie został spełniony warunek ustawowy. Nadmienić należy, że w przypadku rodziny „D” sporządzono sprawozdanie półroczne z pracy asystenta z rodziną z datą 14 maja 2024 r., tymczasem z dokumentacji tej rodziny wynika, że ocena końcowa pracy asystenta z rodziną odbyła się 16 stycznia 2024 r., zatem dokonano okresowej oceny rodziny za okres, kiedy nie była już objęta wsparciem asystenta. Powyższe stanowi **niezgodność z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 165-567)

18. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną

Kontrola wykazała, że w rodzinie „D” wprowadzono monitorowanie po zakończeniu pracy z rodziną. Z dokumentacji wynika, że 16 stycznia 2024 r. asystent rodziny sporządził ocenę końcową pracy z rodziną, w której odnotował: **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie**

art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). W dokumentacji rodziny brakuje informacji o uchyleniu ww. postanowienia. Z wyjaśnień do protokołu z 18 lutego 2025 r. Pani XXX wynika, że CUS nie miał wiedzy o uchyleniu przedmiotowego postanowienia i takiego nie posiadał. W tym przypadku zanim zakończono współpracę z rodziną wskazane byłoby wystąpienie do sądu z wnioskiem o udzielenie informacji, czy postanowienie zostało uchylone oraz ewentualne poinformowanie sądu, że rodzina złożyła rezygnację z dalszej współpracy.

Nadmienić należy, że na podstawie złożonego przez Dyrektora CUS oświadczenia z 21 listopada 2024 r. o sposobie realizacji zadań przez asystentów rodziny ustalono, że zakończenie pracy asystenta z rodziną zatwierdza Dyrektor CUS, tymczasem Pani XXX złożyła wyjaśnienie do protokołu z 18 lutego 2025 r. i podała, że zakończenie współpracy asystenta odbywa się w następujący sposób: *„na początku asystent rozmawia z pracownikiem socjalnym i Dyrektorem. Po rozmowie asystent sporządza ocenę końcową i przedstawia ją pracownikowi socjalnemu i Dyrektorowi. Następnie Dyrektor zapoznaje się z treścią oceny końcowej, ale jej nie podpisuje”*. Powyższe wyjaśnienie, rozbieżne w stosunku do informacji zawartych w oświadczeniu Dyrektora CUS, wskazuje, że zakończenie współpracy z rodziną nie ma charakteru formalnego, a jedynie odbywa się na zasadzie luźnej rozmowy asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym i Dyrektorem.

Wskazać należy, że ocena końcowa rodziny „D” nie została opatrzona podpisem Dyrektora, zatem nie można stwierdzić czy zapoznał się z jej treścią i dokonał zatwierdzenia zakończenia współpracy rodziny z asystentem. Ponadto w przypadku rodziny „D” asystent dokonał oceny końcowej 16 stycznia 2024 r., a 14 maja 2024 r. sporządził sprawozdanie półroczne z pracy asystenta z rodziną, zatem nie można ustalić czy faktycznie zakończono pracę z rodziną w styczniu 2024 r. Z prowadzonych kart pracy rodziny „D” wynika, że monitoring był prowadzony od lutego do sierpnia 2024 r. Jednocześnie informacje zawarte w dokumentacji z monitoringu są ogólnikowe i nie dają pełnego obrazu jak rodzina radzi sobie bez wsparcia asystenta rodziny. Z treści notatek z monitoringu wynika, że asystent podejmował z rodziną rozmowy na temat sytuacji rodziny i bieżących spraw, jednakże fakt sporządzenia sprawozdania półrocznego z pracy asystenta z rodziną 14 maja 2024 r. świadczy o tym, że rodzina nadal była objęta wsparciem asystenta, a zakończenie współpracy nastąpiło przedwcześnie. Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 16 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 165-567, 591-595)

19. Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Stwierdzono, że w przypadku rodziny „A” sprawozdania z działań asystenta rodziny były regularnie sporządzane do sądu, natomiast w dokumentacji rodziny „D” stwierdzono brak sprawozdań. Z wyjaśnień do

protokołu z 18 lutego 2025 r. Pani XXX wynika, że sprawozdania dotyczące rodziny „D” nie były wysyłane do sądu, co było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 17 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 165-567, 591-595)

20. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny

Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny stwierdzono, że asystenci podejmowali współpracę z różnymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Asystenci podejmowali współpracę ze szkołą, przedszkolem, kuratorami oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, co było zgodne art. 15 ust. 1 pkt 18 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 165-567)

21. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Informacja o braku powołania asystenta rodziny do grupy diagnostyczno-pomocowej została potwierdzona w wyjaśnieniach Pani XXX złożonych do protokołu z 18 lutego 2025 r.

(akta kontroli: str. 165-567, 591-595)

Udział asystentów rodziny oraz przedstawicieli CUS w ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i wydawanie opinii

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). W tym przypadku asystent rodziny nie wziął udziału w posiedzeniu zespołu, mimo, że był informowany o jego terminie. Jednocześnie Pani XXX w złożonych do protokołu z 18 lutego 2025 r. wyjaśnieniach podała, że: „na posiedzenia do PCPR jeżdżą częściej pracownicy socjalni. Na to posiedzenie nie pojechał żaden pracownik”. Następnie 26 marca 2025 r. Pani XXX złożyła oświadczenie, że w posiedzeniu zespołu 8 maja 2023 r. wziął udział pracownik socjalny z uwagi na brak możliwości udziału asystenta rodziny w związku z pełnieniem innych obowiązków zawodowych. Odnosząc się do złożonych w tym zakresie sprzecznych wyjaśnień wskazać należy, że ustawodawca określił w art. 130 oraz 137 ww. ustawy, że asystent rodziny powinien uczestniczyć w ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, zatem jeżeli

pracę z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej prowadzi asystent rodziny, to jego obowiązkiem wynikającym z ww. ustawy jest udział w okresowych ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej zarówno w powiatowym centrum pomocy rodzinie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, jak i placówce opiekuńczo-wychowawczej. Zatem praktykowanie udziału pracowników socjalnych w ocenach w przypadku, gdy rodzina była objęta wsparciem asystenta rodziny było **niezgodne z art. 137 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy**.

Nadto ustalono, że w przypadku rodziny „E” asystent sporządzał opinię na wniosek właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie o prowadzonej pracy z rodziną oraz wydawał opinię, o której mowa w art. 47 ust. 6 ww. ustawy. Powyższe było **zgodne z art. 47 ust. 6 ww. ustawy**.

Jednocześnie ustalono, że w przypadku rodziny „E” asystent rodziny sporządzał opinię na podstawie art. 100 ust. 4a ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 165-567, 579-595)

Placówka wsparcia dziennego

Placówka funkcjonująca w strukturze CUS w ramach Zespołu ds. Organizowania Usług Społecznych jest placówką prowadzoną w formie opiekuńczej z siedzibą pod adresem: ul. Dworcowa 1 w Rokietnicy, z liczbą 30 miejsc dla osób małoletnich w wieku 7 - 15 lat, przy czym w uzasadnionych przypadkach mogą być zapisane dzieci w wieku 6 lat, co było **zgodne z art. 18c ust. 1 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 37-40)

Dyrektor CUS, niezależnie od Regulaminu Organizacyjnego CUS (wcześniej OPS), wprowadził swoimi zarządzeniami, w okresie kontroli, odrębne regulaminy organizacyjne, które określały szczegółowe zadania oraz organizację działania Placówki, w tym rodzaj dokumentacji dotyczącej dziecka oraz sposób jej prowadzenia. W okresie kontroli w Placówce obowiązywały kolejno:

1. do 29 kwietnia 2024 r. Regulamin Organizacyjny wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Nr 24/2020 z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu świetlicy opiekuńczo – wychowawczej „Promyczki” w Rokietnicy,
2. od 30 kwietnia 2024 r. Regulamin Organizacyjny wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych Nr 26/2024 z dnia 30 kwietnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej świetlicy „Promyczki” w Rokietnicy z oddziałami świetlic podwórkowych.

Analizie poddano treść obu regulaminów.

W regulaminie obowiązującym do 29 kwietnia 2024 r., w tytule zarządzenia, podana jest nazwa: »*regulamin świetlicy opiekuńczo-wychowawczej „Promyczki”*«, natomiast nazwa regulaminu, zastosowana w załączniku do zarządzania brzmi: »*Regulamin świetlicy opiekuńczo-wychowawczej z elementami socjoterapii „Promyczki” w Rokietnicy*«. Nadto w regulaminie tym w § 4 ust. 5 lit. a tiret pierwsze wskazano, że »*Wychowanek ma prawo do*

właściwego zorganizowanego procesu wychowania, terapii i opieki”, przy czym forma opiekuńcza placówki wsparcia dziennego nie dopuszcza stosowania terapii w niej.

Ustalono, że w treści obecnie obowiązującego regulaminu również zastosowano odmienną nazwę placówki wsparcia dziennego, tj.: *światlica „Promyczki”*. Identyczny zapis dotyczący prawa wychowanka znalazł się w § 4 ust. 5 lit. a tiret pierwsze w obecnie obowiązującym regulaminie PWD, przy czym obecnie obowiązujący regulamin wprowadził nową formę funkcjonowania PWD, tj. formę opiekuńczą z oddziałami świetlic podwórkowych.

Powyższe Regulaminy PWD zostały opracowane bez zachowania techniki prawodawczej.

Analiza ww. dokumentów pozwala na stwierdzenie, że zostały one opracowane **niezgodnie z art. 28 ust. 4 w zw. z art. 24 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 721-729)

Standardy opieki i wychowania oraz zaspokajania potrzeb dziecka i respektowania jego praw

1. Oględziny lokalu

Podczas kontroli dokonano oględzin lokalu Placówki, z których sporządzono *„Protokół oględzin”*. Został on zaakceptowany i podpisany przez Dyrektora Centrum Usług Społecznych, w strukturach którego działa Placówka. Protokół oględzin stanowi załącznik do niniejszego wystąpienia. Lokal, który został udostępniony przez Urząd Gminy Dyrektorowi CUS, a w którym ma działać placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczej nie posiada pozytywnej opinii komendanta Państwowej Straży Pożarnej ani pozytywnej opinii państwowego inspektora sanitarnego, wydanych w drodze decyzji administracyjnych. W badanym obszarze Placówka funkcjonuje **niezgodnie z art. 18b ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 716-719)

2. Praca na rzecz dziecka, jako element systemu wspierania rodziny

Światlica Promyczki w okresie kontrolowanym działała w następującej formie: od stycznia 2023 r. do sierpnia 2024 r., jako placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, natomiast od kwietnia 2024 r. jako placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczej z oddziałami świetlic podwórkowych. Jak wynika z oświadczenia, złożonego przez Dyrektora CUS, takie funkcjonowanie placówki miało: *„(...) charakter pilotażowy, którego celem jest poznanie rzeczywistej potrzeby na ten rodzaj wsparcia i wypracowanie adekwatnych form zajęć”*. Od 8 lutego 2025 r., Urząd Gminy Rokietnica przyznał CUS, lokal w którym może być prowadzona placówka wsparcia dziennego. Lokal ten mieści się w starym budynku PKP, który obecnie przeszedł generalny remont. Placówka, w tym nowym budynku, w którym 18 lutego 2025 r. dokonano oględzin, może funkcjonować przez cały rok kalendarzowy.

Od stycznia 2023 r. do sierpnia 2024 r. funkcjonowała Placówka funkcjonowała w poprzedniej lokalizacji, której siedziba mieściła się przy ul. Szkolnej 3a w Rokietnicy przez 5 dni w tygodniu: w poniedziałki od 13.30 do 17.00, we wtorki od 13.30 do 17.30 (w tym dniu dzieci miały wyjazd na basen), w środy od 16.00 do 19.00, w czwartki od 14.00 do 17.00 i w piątki godziny były ruchome, wg potrzeb dzieci. W okresie od stycznia 2023 r. do 31 marca 2024 r., zatrudnione

były w niej 4 osoby: 1 jako wychowawca, 1 jako kierownik świetlicy i 1 osoba jako pomoc wychowawcy i 1 osoba jako lektor języka angielskiego. Ponadto, od 1 kwietnia 2024 r. zostały zatrudnione dodatkowe 2 osoby, jako wychowawcy pracy podwórkowej. Kolejne 2, w takim samym charakterze, zostały zatrudnione w czerwcu 2024 r. Przy czym regulamin organizacyjny PWD do 29 kwietnia 2024 r. nie przewidywał pracy podwórkowej w PWD.

Od września 2024 r. nadal w poprzedniej lokalizacji Świetlica funkcjonowała przez trzy dni w tygodniu. We wtorki i czwartki zajęcia odbywały się w obiekcie w Rokietnicy, w godzinach 16.00 – 18.00, natomiast we wtorki w miejscowości Żydowo, w godzinach 17.00 – 19.00 i w środy w miejscowości Cerekwica, w godzinach 16.00 – 19.00. W dwóch ostatnich miejscowościach (Żydowo i Cerekwica), wychowawcy podczas prowadzenia zajęć nie korzystali z żadnego lokalu, działali jako forma zajęć podwórkowych prowadzonych przez wychowawcę.

W Rokietnicy, pierwsze zajęcia w Placówce w nowym lokalu przy ul. Dworcowej 1, odbyły się 18 lutego 2025 r.

W okresie kontrolowanym do Placówki zapisanych było: w okresie od stycznia 2023 r. do sierpnia 2024 r. 36 dzieci. Od września 2024 r. do dnia kontroli zapisanych było 44 dzieci, z czego na zajęcia do Rokietnicy uczęszczało 24 dzieci, do Cerekwicy 12 dzieci i do Żydowa 8 dzieci. Przedział wiekowy dzieci uczęszczających na zajęcia to 7 – 15 lat.

Prowadzenie zajęć w formie pracy podwórkowej w okresie od 1 do 29 kwietnia 2024 r. w sytuacji, gdy regulamin PWD nie przewidywał takiej formy było **niezgodne z art. 28 ust. 4 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 720, 730-742)

Liczba uczestników uczęszczających do PWD w tym samym czasie nie przekraczała 15. Powyższe było **zgodne z art. 28 ust. 2 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 765-798)

Z informacji uzyskanych od dzieci korzystających z obiektu w Rokietnicy, podczas rozmów przeprowadzonych z nimi 18 lutego 2025 r., a także obserwacji poczynionych przez inspektorów wynika, że w trakcie pobytu w budynku Placówki miały zapewniony podwieczorek typu batonik, ciasteczka, ciepły napój, stały dostęp do napojów typu woda. W Regulaminie Organizacyjnym PWD, jak również pozostałych dokumentach regulujących pracę Jednostki, nie widnieje żaden zapis mówiący o tym, że Placówka zapewnia podopiecznym ciepły posiłek czy też podwieczorek.

(akta kontroli: str. 811-812)

Okazana dokumentacja zawierała potwierdzenie pracy z dzieckiem oraz podejmowania przez wychowawców współpracy z rodzicami dzieci. Kierownik złożyła oświadczenie, z którego wynika, iż Placówka współpracuje z rodzicami lub opiekunami dzieci, z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Powyższe zatem było **zgodne z art. 23 ust. 1 ww. ustawy**.

W analizowanym okresie udział dziecka w zajęciach był nieodpłatny i dobrowolny, za zgodą rodziców bądź opiekunów prawnych, co było **zgodne z art. 23 ust. 2 i 3 ww. ustawy**. Nie było też przypadków skierowania dziecka do Placówki przez sąd. Powyższe znalazło potwierdzenie w oświadczeniu Kierownika oraz analizowanej dokumentacji.

(akta kontroli: str. 743-763)

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji prowadzonej dla dzieci „A”, „B”, „C”, „D” i „E” korzystających z formy opiekuńczej Placówki.

Dokumentacja każdego dziecka zawierała:

- zgodę na udział dziecka w PWD z danymi dziecka i rodzica bądź opiekuna prawnego,
- zgodę na udział dziecka we wszystkich formach organizowanych zajęć w PWD,
- zgodę na rejestrowanie wizerunku,
- zgodę na samodzielny powrót dziecka do domu,
- oświadczenie rodziców/opiekunów [prawnych,
- kontrakt z rodzicami.

(akta kontroli: str. 799-810)

Na podstawie analizy dokumentacji Placówki ustalono, że podstawą pracy wychowawczej w PWD w formie opiekuńczej jest plan pracy, który określają potrzeby grupy wiekowej i jest udokumentowany w dzienniku zajęć. Organizacja i forma zajęć opiera się na miesięcznym planie pracy Placówki, na co wskazuje § 3 ust. 1-3 obecnie obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego Placówki. W ramach realizacji rocznego planu zawiera się kilka elementów:

- a) poznanie własnych emocji i potrzeb, uczenie się umiejętności radzenia sobie z zadaniami,
- b) tworzenie sytuacji bezpieczeństwa umożliwiających realizację potencjalnych zdolności i zainteresowań dzieci i młodzieży,
- c) praca nad emocjami wyrażającymi się odpowiednimi zachowaniami w relacjach dziecka z dorosłymi oraz w realizacji różnego typu zadań.

Ustalono, że praca z dziećmi dotyczyła głównie:

- zapewnienia opieki i wychowania małoletnim,
- pomocy w przezwyciężaniu kryzysów szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych,
- pomocy w nauce, odrabianiu prac domowych, przygotowywania do zajęć lekcyjnych,
- organizacji czasu wolnego, wspólnych zabaw i zajęć sportowych,
- rozwijania zainteresowań i uzdolnień dzieci poprzez udział w zajęciach plastycznych i sportowych,
- prowadzenia zajęć profilaktycznych, zwłaszcza z zakresu profilaktyki uzależnień,
- organizowania czasu wolnego podczas ferii zimowych i wakacji letnich w formie wyjazdów kilkudniowych i stacjonarnych form wypoczynku o charakterze profilaktycznym i ogólnorozwojowym.

Odnotowano, że w Placówka zapewniała dzieciom i młodzieży opiekę i wychowanie, pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, co było **zgodne z art. 24 ust. 2 ww. ustawy**.

Z kolei z Dzienników zajęć prowadzonych dla formy pracy podwórkowej wynika, że dzieci korzystały z organizowanych przez wychowawców zabaw i zajęć integrujących grupę, gier ze śpiewem, zajęć sportowych na boisku. Inspektorzy ustalili, że w Dzienniku prowadzonym dla zajęć organizowanych w Cerekwicy pod datą 10 września 2024 r. ujęto zapis o treści: „Indywidualna pomoc w nauce (...)” a pod datą 24 września 2024 r. „Indywidualna pomoc w nauce, nadrabianie zaległości, zadania domowe”. Powyższe budzi wątpliwości co do realizacji tych zajęć w formie pracy podwórkowej.

(akta kontroli: str. 745-798)

W trakcie kontroli, tj. 18 lutego 2025 r., została przeprowadzona rozmowa z dziećmi obecnymi w Placówce, w warunkach umożliwiających swobodną wypowiedź, bez obecności pracowników Placówki. W rozmowie brało udział 7 wychowanków, i został z niej sporządzony zapis. Podczas rozmowy, wychowankowie zostali zapytani o to, jakiego rodzaju wsparcia Placówka im udziela oraz jak oceniają jej funkcjonowanie. Wychowankowie potwierdzili ustalone przez inspektorów działania w zakresie wsparcia opiekuńczego i wychowawczego oraz prowadzonych zajęć, a nadto poinformowali, że dobrze czują się w Placówce i nie mają do jej pracy zastrzeżeń.

(akta kontroli: str. 811-812)

Na tym kontrolę zakończono.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem 12/2024.

IV. Uwagi i wnioski.

Podsumowując całokształt działań Jednostki w zakresie realizacji zadań zgodnie z ww. ustawą wskazać należy, że praca asystentów była prowadzona w sposób niejednolity. Każdy z asystentów stosował odmienne druki do prowadzenia kart pracy. Stwierdzono różnice w sporządzaniu planu pracy z rodziną na potrzeby projektu i poza projektem, co zostało wyżej opisane.

Biorąc pod uwagę spostrzeżenia poczynione przez zespół inspektorów podczas kontroli, rekomenduję:

1. ujednolicić wzory dokumentów wykorzystywanych w pracy asystentów rodziny,
2. stosować ustawową nazwę okresowej oceny sytuacji rodziny,
3. właściwie nadzorować pracę asystentów rodziny,
4. przy ujednolicaniu nazwy placówki wsparcia dziennego należy mieć na względzie fakt, że zarówno stosowanie kapitalików, jak i cudzysłowu przy określaniu nazwy jednostki organizacyjnej ma znaczenie.

V. Zalecenia pokontrolne.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości oraz dwóch uchybień w realizacji zadań określonych w ww. ustawie, zalecam:

1. **dostosować regulamin organizacyjny CUS oraz PWD do statutu CUS oraz obowiązujących przepisów prawa,**
2. **každorazowo przygotowywać projekt 3-letniego „Gminnego Programu Wspierania Rodziny” i przekazywać go do właściwego organu Gminy w celu jego przyjęcia, w takim czasie, aby nie było okresu, w którym Program nie obowiązuje, zgodnie z art. 176 pkt 1 ww. ustawy,**
3. **spowodować niezwłoczne zweryfikowanie Dyrektora CUS przez jego pracodawcę, tj. Wójta Gminy Rokietnica w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 7b ust. 2 pkt 4 ww. ustawy,**
4. **dokonywać weryfikacji wszystkich pracowników, osób świadczących usługi, oraz ewentualnych wolontariuszy, w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym przed rozpoczęciem zatrudnienia w CUS, zgodnie z art. 7b, art. 12 ust. 1 pkt 5 oraz art. 25 ust. 2 pkt 5, art. 26 ust. 2 pkt 4 oraz art. 27 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy,**
5. **właściwie weryfikować przed zatrudnieniem kwalifikacje asystenta rodziny, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2-4 ww. ustawy,**
6. **každorazowo, przed zatrudnieniem, weryfikować kierownika placówki wsparcia dziennego, zgodnie z art. 25 ust. 2 pkt 2-4 ww. ustawy,**
7. **przeprowadzać wywiad środowiskowy i dokonywać analizy sytuacji rodziny, zgodnie z art. 11 pkt 1-2 ww. ustawy w zw. z art. 107 ust. 6 ww. ustawy o pomocy społecznej,**
8. **występować z wnioskiem do Dyrektora Jednostki o przydzielenie asystenta rodziny oraz dokonywać jego przydzielenia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 3 i 4 ww. ustawy,**
9. **podejmować pracę z rodziną, na którą nie został nałożony przez sąd obowiązek współpracy z asystentem rodziny, po uzyskaniu zgody wszystkich dorosłych członków rodziny, zgodnie z art. 8 ust. 3 ww. ustawy,**
10. **rozpoczynać pracę z rodziną przez asystenta rodziny po jego przydzieleniu, zgodnie z art. 16 ust. 1 ww. ustawy,**

11. **przestrzegać liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w przeliczeniu na etat, zgodnie z art. 15 ust. 4 ww. ustawy,**
12. **opracowywać i realizować plan pracy z rodziną z wszystkimi członkami rodziny dostosowany do sytuacji i potrzeb rodziny ze wskazaniem terminów realizacji poszczególnych działań i przewidywanymi efektami oraz wskazaniem obszarów, w których asystent będzie wspierał rodzinę, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ww. ustawy,**
13. **w przypadku, gdy dziecko z rodziny objętej pomocą asystenta zostało umieszczone w pieczy zastępczej, opracowywać plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz stosownie dokumentować fakt skoordynowania planu z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy,**
14. **udzielać pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego i stosownie dokumentować podejmowane działania w tym zakresie, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 3 w zw. z pkt 14 ww. ustawy,**
15. **udzielać rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych i stosownie dokumentować podejmowane działania w tym zakresie, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 4 w zw. z pkt 14 ww. ustawy,**
16. **udzielać rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy,**
17. **motywować do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 10 ww. ustawy,**
18. **właściwie prowadzić dokumentację prowadzonej pracy z rodziną, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 14 ww. ustawy,**
19. **właściwie dokonywać okresowej oceny sytuacji rodziny i przekazywać ocenę podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy,**
20. **właściwie prowadzić monitorowanie funkcjonowania rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył współpracę, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 16 ww. ustawy,**
21. **sporządzać, na wniosek sądu opinie o rodzinie i jej członkach, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 17 ww. ustawy,**

- 22. w przypadku umieszczenia dzieci pochodzących z terenu Gminy Rokietnica w pieczy zastępczej zobligować asystentów rodziny do udziału w ocenach sytuacji dziecka, zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy,**
- 23. niezwłocznie pozyskać pozytywną opinię komendanta Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej oraz pozytywną opinię właściwego państwowego inspektora sanitarnego, wydanych w drodze decyzji administracyjnych, w celu doprowadzenia do spełnienia wymogów lokalowych i sanitarnych, zgodnie z art. 18b ww. ustawy.**

V. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 28 stron.

Daria Cieślak
Starszy specjalista

Aleksandra Mianowska-Dopierała
Starszy specjalista

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Anna Kościańska
Inspektor wojewódzki

Edyta Kita
Starszy specjalista

/-podpisano bezpiecznymi podpisami elektronicznymi weryfikowanymi przy pomocy ważnych klasyfikowanych certyfikatów/

Dokument sporządziła:
Daria Cieślak
Starszy specjalista
07.05.2025 r.